

prima instanță D. Bosîi
instanța de apel Gh. Eni
V. Movilă, N. Bondarenco

DECIZIE

11 iunie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Vera Macinskaia
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Todos Grigore, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Olimpiei Todos împotriva lui Grigore Todos cu privire la partajarea în natură a cîte $\frac{1}{2}$ cote părți a averii comune în devălmășie, împotriva încheierii Curții de Apel Cahul 13 mai 2014, prin care s-a scutit parțial apelantul Todos Grigore de la achitarea taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel, cu acordarea termenului pentru achitarea diferenței taxei de stat.

constată

La data de 20 iulie 2012 Todos Olimpia a depus cerere de chemare în judecată împotriva pîrîtului Todos Grigore cu privire la partajarea în natură a averii comune în devălmășie.

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul din 26 februarie 2014 acțiunea formulată de Todos Olimpia a fost admisă. S-a partajat în natură, a cîte $\frac{1}{2}$ cotă parte Olimpiei Todos și cîte $\frac{1}{2}$ cotă parte lui Grigore Todos, conform variantelor de partaj propuse de părți, bunurile imobile ce constau din casa de locuit lit.A., anexa locativă lit. A l, pridvor, balcon, beci lit. 1, fîntîna, terenul aferent cu nr. cadastral 1742308112, situate în sat. Zîrnești, r-ul Cahul și terenurile cu destinație agricolă din s.Zîrnești, r. Cahul, cu nr. cadastrale 1742102241, 1742102244, 1742302003.

S-a atribuit lui Grigore Todos în natură etajul numărul doi al casei locative lit.A cu următoarele încăperi indicate în planul cadastral: № 1 (unu) cu suprafața de 11,7 m.p.; № 2 (doi) cu suprafața de 20,7 m.p.; № 3 (trei) cu suprafața de 18,2 m.p.; № 4 (patru) cu suprafața de 12,8 m.p.; № 5 (cinci) cu suprafața de 13,3 m.p.;

Din etajul numărul unu al casei locative, s-a atribuit lui Todos Grigore în natură încăperea nr.2 (doi) cu suprafața de 17,6 m și beciul lit.1.

Din lotul de teren agricol cu nr. cadastral 1742102241, cu suprafața de 0,5803 ha, s-a atribuit lui Todos Grigore 0,29015 ha cu următoarele hotare: 12,91 m

de la punctul 2 spre punctul 1; 13, 08 m de la punctul 3 spre 4; 226, 38 m de la punctul 2 spre 3, parte amplasată din partea lotului cu nr. cadastral 1742102242, reieșind din planul cadastral al terenului.

Din lotul de teren agricol cu nr. cadastral 1742302003, cu suprafața de 0,2862 ha, s-a atribuit lui Todos Grigore 0,1431 ha cu următoarele hotare: 31,20 m. de la punctul 1 spre punctul 2; 45,18 m de la hotarul 1-2 spre hotarul 3-4; 32,27 m de la punctul 4 spre 3; 45,18 m de la punctul 4 spre punctul 1, reieșind din planul cadastral al terenului.

Din lotul de teren agricol cu nr. cadastral 1742102244, cu suprafața de 1,7243 ha, s-a atribuit lui Todos Grigore 0,86215 ha cu următoarele hotare: 34,39 m. de la punctul 2 spre punctul 1; 250 m de la hotarul 2-1 spre hotarul 3-4; 34, 69 m de la punctul 3 spre 4, 247, 96 m de la punctul 3 spre punctul 2, reieșind din planul cadastral al terenului (din partea terenului vecin cu nr. cadastral 1742102228).

S-a atribuit Olimpiei Todos în natură, etajul numărul unu al casei locative lit. A cu următoarele încăperi indicate în planul cadastral: № 1 (unu) cu suprafața de 22,0 m.p.; № 3 (trei) cu suprafața de 27,6 m.p.; № 4 (patru) cu suprafața de 14,4 m.p.; № 5 (cinci) cu suprafața de 14,8 m.p.; № 6 (șase) cu suprafața de 12,5 m.p.; № 7 (șapte) cu suprafața de 4,7 m.p.; № 8 (opt) cu suprafața de 2,5 m.p.;

Din lotul de teren agricol cu nr. cadastral 1742102241, cu suprafața de 0.5803 ha, s-a atribuit Olimpiei Todos 0, 29015 ha cu următoarele hotare: 12, 91 m de la punctul 1 spre punctul 2; 13, 08 m de la punctul 4 spre 3; 223, 43 m de la punctul 4 spre 1, parte amplasată din partea lotului cu nr. cadastral 1742102240, în conformitate cu planul cadastral al terenului (din partea terenului vecin cu nr. cadastral 1742102240).

Din lotul de teren agricol cu nr. cadastral 1742302003, cu suprafața de 0, 2862 ha, s-a atribuit Olimpiei Todos 0,1431 ha cu următoarele hotare: 31,20 m. de la punctul 1 spre punctul 2; 45,07 m de la punctul 2 spre 3; 32,27 m de la punctul 3 spre 4; 45,18 m de la hotarul 3-4 spre hotarul 1-2, reieșind din planul cadastral al terenului.

Din lotul de teren agricol cu nr. cadastral 1742102244, cu suprafața de 1,7243 ha, s-a atribuit Olimpiei Todos 0,86215 ha cu următoarele hotare: 34,39 m. de la punctul 1 spre punctul 2; 250 m de la hotarul 1-2 spre hotarul 4-3; 34,69 m de la punctul 4 spre 3, 247, 96 m de la punctul 4 spre punctul 1, reieșind din planul cadastral al terenului (din partea terenului vecin cu nr. cadastral 1742102241).

S-a încasat de la Todos Olimpia Gheorghe dom în r.Cahul s.Zîrnești, 0991009157232, în beneficiul statului suma taxei de stat în mărime de 2 276 lei. S-a încasat de la Todos Grigore Petru dom în r. Cahul s. Zîmești în beneficiul statului suma taxei de stat în mărime de 2426 lei.

Nefiind de acord cu hotărîrea instanței de fond la 25 martie 2014 Todos Grigore a depus cerere de apel, solicitînd admiterea apelului declarat, modificarea hotărîrii primei instanțe în ce privește indicarea corectă a numărului cadastral al imobilului partajat în loc de nr. cadastral 1742308112 indicat nr. cadastral

174230002 și modificarea cuantumului taxei de stat reieșind din informația privind prețul normativ al bunurilor imobile prezentat de organul cadastral.

Prin încheierea Curții de Apel Cahul din 07 aprilie 2014 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Todos Grigore, s-a comunicat apelantului Todos Grigore despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 1823 lei, stabilindu-se un termen de 20 zile din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză, dar nu mai târziu de 13 mai 2014.

Ulterior, la 29 aprilie 2014 precum și, la 05 mai 2014 apelantul Todos Grigore a depus cereri suplimentare prin intermediul cărora solicită scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului.

Prin Încheierea Curții de Apel Cahul din 13 mai 2014 a fost admisă cererea apelantului Todos Grigore cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului. S-a scutit parțial apelantul Todos Grigore de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii Judecătorei Cahul din 26 februarie 2014, stabilind cuantumul taxei de stat care necesită a fi achitată de către Todos Grigore la depunerea apelului în mărime de 600 lei. Nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Todos Grigore în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Olimpiei Todos împotriva lui Grigore Todos cu privire la partajarea în natură a cîte $\frac{1}{2}$ cote părți, a averii comune în devălmășie. S-a comunicat apelantului Todos Grigore despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 600 (șase sute) lei, stabilindu-i un termen de 20 zile din momentul pronunțării încheierii în cauză, dar nu mai de târziu de 24 iunie 2014, ora 09.00

La 26 mai 2014 Grigore Todos a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Cahul din 13 mai 2014, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii contestate și pronunțarea unei noi decizii prin care să fi admisă cerere privind scutirea integrală de la plata taxei de stat.

Recurentul Grigore Todos, în motivarea recursului a indicat că, la momentul actual nu este angajat în câmpul muncii, iar terenurile cu destinație agricolă, ce-i aparțin cu drept de proprietate, ambele sunt inundate din anul 2013 și nu pot fi prelucrate, venit nu are, motiv pentru care, consideră că urmează a fi scutit total de la plata taxei de stat.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea Curții de Apel Cahul din 13 mai 2014 a fost emisă în prezenta recurentului.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul lui Todos Grigore din 26 mai 2014, ca fiind depus în termen.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de Procedură Civilă, instanța de recurs, după de examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

S-a stabilit că prin încheierea Curții de Apel Cahul din 07 aprilie 2014 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Todos Grigore, s-a comunicat apelantului Todos Grigore despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 1823 lei, stabilindu-se un termen de 20 zile din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză, dar nu mai târziu de 13 mai 2014 (f.d.150-151).

Prin cereri din 29 aprilie 2014 și 05 mai 2014, apelantul-recurent Todos Grigore a solicitat scutirea de la plata taxei de stat (f.d. 161, 168).

Prin Încheierea Curții de Apel Cahul din 13 mai 2014 a fost admisă cererea apelantului Todos Grigore cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului. S-a scutit parțial apelantul Todos Grigore de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul din 26 februarie 2014, stabilind cuantumul taxei de stat care necesită a fi achitată de către Todos Grigore la depunerea apelului în mărime de 600 lei. Nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Todos Grigore în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Olimpiei Todos împotriva lui Grigore Todos cu privire la partajarea în natură a cîte $\frac{1}{2}$ cote părți, a averii comune în devălmășie. S-a comunicat apelantului Todos Grigore despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 600 (șase sute) lei, stabilindu-i un termen de 20 zile din momentul pronunțării încheierii în cauză, dar nu mai de târziu de 24 iunie 2014, ora 09.00 (f.d.181-185).

În conformitate cu art. 364 al. (1) Cod de Procedură Civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu art. 365 al. (4) Cod de Procedură Civilă, la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. 368 al. (1) Cod de Procedură Civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Din materialele cauzei urmează că Todos Olimpia a depus cerere de chemare în judecată împotriva pîrîtului Todos Grigore cu privire la partajarea în natură a averii comune în devălmășie.

În conformitate cu art. 85 alin. (4) Cod de Procedură Civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

După cum rezultă din materialele cauzei, prin încheierea Curții de Apel Cahul din 13 mai 2014 a fost admisă cererea apelantului Todos Grigore cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului, fiind dispusă scutirea parțială.

În motivarea, concluziei instanța de apel a reiterat că, persoana care solicită scutirea de la plata taxei de stat, este obligată să prezinte probele, care confirmă imposibilitatea de a achita taxa de stat. Totodată, ținînd cont de faptul că Todos Grigore nu este angajat în cîmpul muncii, precum și de faptul că la depunerea

cererii de chemare în judecată a fost admisă cererea reclamantei Todos Olimpia privind amânarea plății taxei de stat, astfel în scopul asigurării principiului egalității părților în fața legii și a justiției, instanța de apel a considerat necesar de a scuti pe Todos Grigore parțial de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, împotriva hotărârii Judecătorei Cahul din 26 februarie 2014, stabilind cuantumul taxei care necesită a fi achitată de Todos Grigore la depunerea apelului în mărime de 600 lei.

Deci, instanța de apel întemeiat a luat în considerare probele prezentate de Todos Grigore, dispunând scutirea parțială de la plata taxei de stat și just a concluzionat de a nu da curs cererii de apel depus de Todos Grigore, acordându-i termen pentru achitarea taxei de stat în mărime de 600 lei.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar să menționeze faptul că, în situația din speță, prin încheierea de scutire parțială de la plata taxei de stat și de a nu da curs cererii de apel, nu a fost încălcat dreptul apelantului/recurentului Todos Grigore privind liberul acces la justiție, prevăzut atât de legislația internă cât și de internațională.

Or, CtEDO, prin practica sa constantă de nenumărate ori a precizat faptul că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (*cauza Golder v. the United Kingdom* §-36 din 21 februarie 1975,), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (*Ashimgdane vs United Kingdom* 28 mai 1985).

Însă, limitările sunt în concordanță cu art. 6 parag. 1 CEDO, decît dacă acestea urmărește un scop legitim și există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit. (*cauza Bellet vs France* §-31, *Garcia Manibardo vs Spain* §-44)

Astfel, la caz Colegiul reține că în situația din speță limitările instituite de legiuitor privind necesitatea achitării taxei de stat la depunerea cererii de apel corespunde cerințelor prevăzute de art. 6 parag. 1 CEDO privind dreptul de acces la un tribunal și corespunde cerințelor instituite de CtEDO prin jurisprudența sa:

- cerința privind scopul legitim al limitării – este îndeplinită, avînd în vedere că întindere acestor taxe este stabilită sub forma unui procent din valoarea aflată în litigiu și fiind instituit un plafon maxim de care nu poate trece mărimea taxei de stat chiar dacă valoarea acțiunii este mai mare, iar CtEDO a confirmat că aceste taxe privesc buna administrare a justiției și vizează atât descurajarea justițiabililor în formularea unor cereri, abuzive cât și asigurarea de fonduri pentru funcționarea justiției. (*cauza Weissman și alții împotriva României* §-35, *Tolstoy Miloslavsky v. the United Kingdom* §-61)

- raportul rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit, pentru a stabili dacă este respectat acest raport rezonabil între impunerea plății taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată și scopul legitim urmărit privind buna administrare a justiției, descurajarea justițiabililor în formularea unor cererii, abuzive cât și asigurarea de fonduri pentru funcționarea

justiției urmează să cercetăm următorii factori și anume - cuantumul sumei ce trebuie plătit de reclamanti raportat la veniturile sale.

Prin urmare, instanța de apel întemeiat a concluzionat că cererea de apel nu corespunde exigențelor prevăzute de art. art. 364 și 365 Cod de Procedură Civilă, acordînd apelantului termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recurentul nu este lipsit de dreptul de a solicita în instanța de apel în conformitate cu art. 86 al. (1) Cod de Procedură Civilă, amînarea sau eşalonarea plății taxei de stat.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de Procedură Civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

Decide:

Se respinge recursul declarat de Todos Grigore.

Se menține încheierea Curții de Apel Cahul din 13 mai 2014, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Olimpiei Todos împotriva lui Grigore Todos cu privire la partajarea în natură a cîte ½ cote părți a averii comune în devălmășie.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Vera Macinskaia

Dumitru Mardari